

God økonomi ved holdopdeling i AMS-besætninger

AMS-besætninger kan forbedre økonomien ved at opdele køerne i hold. Størst økonomisk fremgang opnås ved at opdele besætningen i to hold efter laktationsnummer.

Ved at holdopdele køerne kan man opnå en række fordele, som virker positivt på økonomien i AMS-besætninger. Der kan dog også være omkostninger forbundet med det afhængig af, hvilken form for opdeling man vælger. For at skabe overblik over summen af fordele og ulemper har Videncentret for Landbrug, Kvæg gennemført et sæt modelberegninger i SimHerd, der skitserer den samlede økonomiske værdi af holdopdeling efter hhv. yversundhed, laktationsnummer og ydelses-/laktationsstadiet.

Holdopdeling efter yversundhed

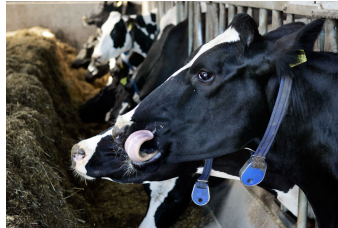
Effekten ved at opdele efter yversundhed er en halvering af antal yverbetændelser. Ændringen i dækningsbidraget på modelbedriften er, som følge heraf, opgjort til 646 kr. pr. årsko. Det største bidrag kommer via øget mælkeproduktion. Omkostningerne til flytning af køer, administration og PCR-test er her 127 kr. pr. årsko. Den samlede økonomiske effekt bliver da 519 kr. pr. årsko. Hvis holdinddelingsindsatsen kan bringe celletallet ned, så landmanden opnår en højere klassificering, vil der være en yderligere gevinst som følge af ekstra kvalitetstillæg. Eksempelvis udløser en forbedret klassificering fra klasse 1 til klasse 1E for celletal cirka 250 kr. pr. årsko.

Holdopdeling efter laktationsnummer

Når man opdeler efter laktationsnummer, bliver konkurrencen ved foderbordet mindre. Derfor øges førstekalvskøernes foderoptagelse, når de opstaldes sammen med andre førstekalvskøer, sammenlignet med ældre køer. Det bevirker, at førstekalvskøerne kvitterer for holdopdeling med 5 pct. ekstra mælk. En sidegevinst ved at sætte førstekalvskøerne i et hold for sig er desuden et lavere niveau af nyinfektion og bedre yversundhed. Det vurderes, at adskilt opstaldning af førstekalvs- og øvrige køer på en bedrift med middel smittetryk kan reducere forekomsten af yverbetændelse med 30 pct. for hele besætningen. Den økonomiske virkning heraf er opgjort til 717 kr. pr. årsko for modelbedriften. Der er ingen ekstra omkostninger forbundet med holdopdeling efter laktationsnummer, idet køerne sættes på hold umiddelbart efter kælvning og ikke flyttes igen før goldning. Det resulterer i en samlet effekt på dækningsbidraget på 717 kr. pr. årsko. Der er heller ikke ekstra omkostninger forbundet med test eller administration, da nedgangen i yverbetændelser er en sidegevinst ved at lade nykælverne gå i et hold for sig og ikke noget, der kræver andre tiltag.

Interessant holdopdeling

Holdopdeling efter ydelses-/laktationsstadiet kan være interessant i besætninger med anlæg til automatisk udfodring og besætninger, der i forvejen blander to grundrationer dagligt. I besætninger, der kan blande alt foder til malkende køer i én arbejdsgang, vil holdinddeling efter ydelses-/laktationsstadiet kun være økonomisk fordelagtigt, hvis prisforskellen mellem proteinfoder (fx sojaskrå eller rapskager) og energifoder (fx korn) overstiger 1,30 kr./kg tørstof. Det er dog under forudsætning af, at der ikke indtræffer ydelsestab hos de midt- og senlakterende køer. Læs mere på Landbrugsinfo i [Kvæginfo nr. 2438](#).

Opdeling efter laktationsnummer reducerer konkurrencen ved foderbordet. Det kvitterer førstekalvskøerne for med 5 pct. ekstra mælk.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Artiklen har været bragt i [KvægNyt nr. 20 - 2014](#)